

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.
Félévre . . . . 4 kor.
Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára 10 fill.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám.

hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény inté-
zendő.

A kiadóhivatal

munkakörét *Hagyta*
Károly könyvkereskedő
vállalván magára, az előfize-
lések, nyilv. és hirdetési
díjak és a lap szétállítására
vonatkozó felszólalások ide
intézendők.

Március idusa.

Eljött ismét az évfordulója, annak a napnak, amely az isteni szabadságot, a gondolatokat, a sajtó szabadságát adta meg nekünk.

Független, szabad nemzet lett a magyar; lánglelkű fiai, élükön Petőfi Sándorral, kivívták a mennyei ajándékot.

A béklyók, rabláncok letördeltek, a lelkek felszabadultak a nehéz bilincsekből, a szívek fennen doboghattak, a szemek ragyoghattak és a gondolat szabadon repülhetett.

Megvolt a sajtószabadság! Eszmék, gondolatok nem maradtak elrejtve, elfojtva, meghalva a szívek legmélyén; felszínre kerülhettek és a toll szárnyán, a sajtó útján szálguldhattak a gondolat!

És az utódok megbecsülik elődeik ezen nagybecsű hagyományát.

Ápolják, dédelgetik ezt a napot; sokszor veszélyben forgott március idusának vívmánya, meg kellett küzdeni érte, hogy továbbra is csorbítottatlanul fennálljon.

A gyönyörű évfordulók az egész nemzet ünnepe; ünnepli a fényes nap csodás vívmányait, ünnepli a láthatatlan szellemeket, kik egy nap alatt kivívták azt, a mit évezredek át nem sikerült kiküzdeni.

Az egész nemzet ünnepe, mert ez a nap szent nap, ez a nap az ünnepek ünnepe nekünk. Igaz áhitattal, a lelkesedés őszinte érzetével ünnepejünk. Ápoljuk szívünkben, lelkünkben a szabadság gondolatát, oltuk utódaink lelkületébe is ennek hatalmas szeretetét, mert nem lehet tudni, jön idő, mikor egyetlen legerősebb fegyverünket kicsavarni akarják kezünk közül, mint a hogy kísérletet tétetett erre a multban is, és nekünk vértézve kell lennünk ilyen kísérletek, támadások ellen.

Ha kell, megoltalmazni tudjuk március 15-ének vívmányait, ha kell hittel önbizalommal, elszántsággal és lelkesedéssel megóvni tudjuk a szabadságunk e legerősebb bástyáját.

Petőfi halhatatlan szelleme vezessen, vezéreljen bennünket és

egész lényünkben éljen, lobogjon, tüzeljen március idusának gyönyörű vívmánya, az isteni szabadság.

A 48.

Amikor egy több évtizedes politikai pálya önmaga tér arra az utra, amely ellenkezője az eddig követett irányynak, akkor a politikai erkölcs sebesül meg. Jelentéktelenül, ha az illető politikus az események színpadán csak kisegítő alak volt, súlyosabban, ha a közélet nevesebb szereplője vala.

A politikai elv változtatások ennek dacára nem ritkák, sőt az események által olykor igazoltattak is; szégyenletessé akkor válnak, ha az események logikája ellenük fordul. Mert a sors gyakorta gunyolódik az emberi megfontolás következtetésekkel s akit ma még hősnak látunk, holnap már bohóc köntösben lépteti elénk.

A mult napokban sok, de sok szóbeszéd esett egy inkarratusnak tartott függetlenségi képviselő nyilatkozatáról, mely — ha tartalma igaz volna — irtóztató csalódás elé vinné a nemzetet.

Barabás képviselő szavairól szólunk. Szomoruan szólunk.

T A R C S A.

Vendégijesztő.

(Folytatás.)

— Csak nem hihetek el holmi gyermekmeséket!?

— No jó, csak meg ne bánd. Maradj itt nálam. Szívesen látlak De magadra vess, ha meg találsz őszülni reggelre.

Rendkívül kíváncsi voltam arra a kísértetre.

Meg voltam győződve, hogy legfeljebb valami ablakfény vagy arnyék adott alapot az egész mende-mondára.

Nem is történt velem öt éjjel semmi.

Nagyszerű éjszakáim voltak. Aludtam, mint az ágyra lökött bunda. Kísértet nem mutatkozott. Még olyan jelenség sem. mit annak lehetett volna magyarázni.

A hatodik napra befejeztem hivatalos munkálataimat és készültem távozni.

Barátom azonban marasztalt. Szememre vetette, hogy véle és családjával alig töltöttem egész otlétem alatt néhány percet. Kért, hogy neki is szenteljek egy napot. És én ott maradtam

Este vacsora után jókedvünk kerekedett. A házigazdából kitért a j. cimborá. Söhajtott egyet az elmúlt jó idők után, amikor mindig

anynyi vendége jart, s folyt házanál a dinom-dánom.

— Hej, csak az a kísértet ne volna! — kiáltott fel némi keserűséggel.

— Ejh, hát te még mindig hiszed?

— Ha én nem is, de az ismerősök.

— No, holnap levelet írok valamenynyikhez és megírom nekik, hogy nincs többé nálad kísértet, kipróbáltam a vendégszobáidat, s így jöhetnek ismét bátran.

— Ugy, ugy, majd én a névsort összeállítom.

Meglehetősen mámoros fővel mentem a szobámba aludni és csakhamar alomra csukódtak szemeim, össze-vissza álmodtam minden tarkaságot.

Később hallani véltem, hogy a kastély toronyórája a tizenkettőt veri, azután pedig nemsokára tompa fájdalomra ébredtem föl.

Valami nehéz test guggolt a mellemen.

A karjaimat akartam mozdítani, hogy eltávolítsam a nehéz tárgyat, de nem bírtam azokat mozdítani, szokatlan erős zsibbadás fogta el őket.

Magamhoz tértem a felálomból Gyorsan felnyitottam szemeimet

A hold kísértetiesen világított be a szobámba.

Rajtam egy borzalmas kinézésű alak ült; remületes volt, amint mozdulatlanul, mereven nézett az arcomba.

A fejemet akartam mozdítani, de nem bírtam.

A kísértet penészes színű, hosszú nagy szakállal államot érinté. A vér kezdett fagygni ereimben, kivált mikor jobban rám hajolt és éreztem hideg, dermedt leheletét.

Hosszuranótt, viaszszínű hajlott karjait egyenesen a nyitott szememnek irányozta, mialatt fehér lepedővel takart kebléből egy hosszú kígyó csuszott elő, — nyujtogatva felém kettős vékony nyelvét.

Ki akartam ugrani gyorsan ágyamból. Nagyokat rántottam magamra. E szándékom azonban meghiúsult.

Meg voltam babonázva. Se lábam, se kezem, se nyakam nem mozdult. Fölmondták az engedelmességet. Valami földön tuli erő tartott vissza.

Egy-két sikertelen kísérlet után erőtellenül hanyatlottam vissza vánkosaimra.

A következő percben elvesztettem eszméletemet. Ájulás fogott el

Mire újból magamhoz tértem, már csak az üres szoba tátongott elém.

A fájdalmat még érzem a karjaimban, a nehéz nyomást a mellemen, s egy hang sziszegett a sarokból felém:

— Ha holnap itt találalak együtt lógsz velem.

Alig vártam a hajnal pirkadását. Csomagoltam és felköltöttem barátomat, hogy fogasson rögtön, mert egy percig se maradok tovább.

— Mi lett? — kérdé csodálkozva.

— Semmi.

Szerinte a 48-as alap nem éri meg többé, hogy politikai alapul szolgáljon, miért is el kell azt távolítani s új alapra helyezkedni.

A nemzeti kormányzás második esztendejében a függetlenségi párt egyik legfüggetlenségibbnék tartott tagjának e nyilatkozata száználmas perspektívát nyújt a párt jövőjére. Meg kelle döbbseni e miatt, mert tartani lehetett attól, hogy az elvárulás ragályos kórja beleveszi magát a függetlenségi pártba, melynek helyzete ma — részes lévén a hatalomban — kedvező talajt képez a ragály terjedésére. És a hatalom nagy kísértő, elkábítja még annak fejét is, aki három évtized óta azzal szerzé meg népszerűségét, hogy saját magáról szerte a hazában hirdeté, mikép a honszerelmet ott szivta magába „a vértanuk szent sirhalma táján.”

De lám, a sors kegyes: az események logikája beleszól a készülő elvtagadásba és kicsinyre zsugorítja.

Szinte kapóra jelennek a nyilvánosság elé a 67-iki osztrák miniszterelnök emlékiratai s azokból megtudhatja, aki még nem volt tisztában vele, hogy Bécsben, meg az osztrák politikai körökben, meg még feljebb, minő értéket tulajdonítanak a mostani 67-es államjogi kapocsnak. Ez a jó osztrák államférfi tudunkra adja, hogy a dualizmust nem Deák csinálta meg, hanem ő, kit a császár megbízott, hogy Magyarország számára egy „tágabbkörű autonómiát” csináljon.

Elég. Leszögezzük csak a történeti tényt s a következtetést rábizzuk akár Barabás urra. Még a legegyszerűbb józan ítélőképességgel sem lehet kétséges annak eredménye. Ha a 67 nem ad önállóságot, ha az gróf Beust volt osztrák miniszter-

elnök korona-tanúsága szerint csak „tágabbkörű autonómiát” jelent, akkor a válasz és az egyedül jogosult álláspont csak és csupán csak a 48 lehet.

Krónika a hétről.

A függetlenségi párt disszidensei új pártot alakítottak függetlenségi és 48-as balpárt elnevezéssel. Az új párt elnöke Szappanos István, alelnökei: Babócsay Sándor és Csépan Géza; tagjainak száma egyelőre tizenhat. A házszabályrevízió elleni küzdelem az új párt legközelebbi célja, miért is erélyes agitáció megindítását határozta el. A függetlenségi anyapárt nem szívesen tekint a szerepelni vágyó elégtelenségekre, kiknek pártalakulása a mai viszonyok közt indokolatlan.

A horvát tartománygyűlés megújítása e hó 12-én folyt le. Zagreb külső képe felette izgatott hangulatra mutatott és csoportosulások és tüntetések nélkül nem esett meg az ünnepség, hanem azért maga a megnyitás elég simán folyt le. Midőn a bán a horvát kormány osztályfőnökeivel a terembe lépett, siri csend fogadta őket, csak amikor belekezdett a királyi kézirat felolvasásába, akkor hangzott el az egyhangú kiáltás: „Éljen a horvát király!” A bán ezután felolvasta a királyi kéziratot. Ennek legnevezetesebb része az, amely a Magyarországgal való elválaszthatlanul egy állami közösséget hangsúlyozta, továbbá az, amely a nyelv- és zászlókérdésben felmerült differenciák rendezésének szükségességére utalt. Amidőn a bán befejezte a leirat felolvasását, kiáltások hangzottak fel: „Éljen a király! A Starcevic pártiak ezt kiáltották: „Éljen a horvát király! — Zagrebban a nap folyamán többször voltak tüntetések. A diákok, akik 10 órákor gyűlést tartottak, lármázva és kiáltozva vonultak végig az utcákon és megkísérelték, hogy a felsővárosba, a bán palota és az országgyűlés épülete elé jussanak. Erős rendőri és csendőri kordon azonban megakadályozta őket ezen szándékukban. A Jellasics-terem nagyszámu tüntető gyűlt össze és ily kiáltásokat hallatott: „Le a bánnal! Le a kormánnyal! Abcug Wekerle! Abcug Kossuth! Éljen a szerb-horvát koalíció!

— De hiszen egészen ki vagy kelve a képedből.

— Valami az éjjel eszembe jutott.

— Azért sietsz tőlem?

— Barátom, rendkívül sürgős a dolgom odahaza.

— Ejh, majd elvégzi azt a segéded! Ma éppen estély lesz nálam. Semmi esetre sem eresztelek el. Szükség lesz táncosra.

— Engedd meg hat legalább, hogy estig távozhassam.

— Lehetetlen. Segitened kell az estély rendezésében.

— Inkább elhozom a nőtlén nagybátyámat, ki éppen nősülni szeretne és régi ismerőse napadasszonyának. Legalább lesz majd annak is mulattatója.

— Hm, mondasz valamit. Ily feltétel alatt nem bánom, ha délig hazahajtatasz, de azután fordulj ismét vissza.

— Természetesen! — mondám megnyugtatólag. Titkon azonban kezdtem annak örülni, hogy szép módjával szökhettek meg e háztól, a hova ugyan engem vissza nem hoz többé sem erő, sem hatalom!

— No de reggeli nélkül még sem eresztelek.

— Sürgesd kérlek azt is.

A reggeli nem is késett sokáig.

Nagy csodálkozásomra a hölgyek is sietve keltek fel és igéző pongyolában ültek oda mellém.

Reggelizés közben elhalmoztak nyá-jaskodásokkal.

Különösen az estére adandó mulatságról kezdtek társalgást velem.

Ők is megígértették velem, hogy sietni fogok vissza.

Reggeli után barátom napaasszonya mosolyogva ölté karját az enyémbe és félrehívott egy sarokfülkébe.

— Okvetlen eljőjön kegyed a nagybátyjával — susogta fülembé. Vigye meg neki előre is az üdvözlőmet. A ma éjjel látottakról pedig ne szóljon neki semmit. Lásd, ott abban az üvegedényben csuszkál az a kigyó, mely megijesztette. Az az ágy, amelyben halt egy rugó segítségével egy a paplan alá szorít bárkit, hogy lehetetlen mozdulnia. Az a kísértet vöm vagyonaiból sokat mentett meg eddig. Nem hagyhatunk fel vele. Holmi alkalmatlanná vált vendégek irányában kell, hogy alkalmazzuk. Vöm azonban maga se tud a dologról semmit, csakis mi nők vagyunk a titokba beavatva.

Mondanom sem kell talán, hogy e vallomás megmástitotta szándékomat, s este csakugyan eljöttem a nagybátyámmal. Pompasan mulattunk. Azt is elárulhatom, hogy ez a mulatság nagybátyám eddigi agglagény életének alighanem érdekes fordulatot fog adni.

Mert ő — úgy látszik — nem fél a kísértetektől és boszorkányoktól.

(Vége.)

stb. A rendőrség beavatkozott és szétszórta a tüntetőket. Komoly természetű zavargások nem fordultak elő.

A tisztai fizetések felemelése dolgában az osztrák és magyar álláspont közt felmerült ellentétek még nincsenek elintézve. Bécsi forrásból e kérdésben ezeket írják: A delegációk legközelebbi ülészaka elé a közös kormány elő fogja terjeszteni azokat a követeléseket, amelyekre nézve Aehrenthal báró az osztrák delegációban kötelezettséget vállalt. Ha a magyar kormány ezekhez a követelésekhez esetleg nem járulna hozzá és megegyezés nem jöhetne létre, akkor a döntés a király kezében van. Ha a király a közös kormány javára dönt, akkor a magyar kormány ebből lefogja vonni a konzekvenciát, de ha a király Magyarország javára döntene, akkor a közös kormány dolga lesz, hogy ebből a maga következtetéseit levonja. Csaknem teljesen bizonyosra veszik azonban, hogy ez a válságos fordulat nem fog bekövetkezni és hogy májusig a magyar kormány és a magyar közvélemény is be fogja látni, hogy azok a követelések, amelyeket az osztrák delegáció felállított és amelyekhez a közös miniszterek hozzájárultak, jogosultak, és hogy ennek folytán Aehrenthal kijelentései meg fognak valósulni. Kíváncsiak vagyunk, mit szól majd a magyar delegáció az osztrák követelésekhez.

A közig. bizottság ülése.

Somogyvármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 11-én tartotta havi rendes ülését Kapotsfy Jenő főispán elnökelete alatt.

A havi jelentések közül kiemeljük a kir. tanfelügyelőt, mely szerint az elmúlt hóban a tanítóknak államsegély iránt benyújtott kérvénye foglalkoztatta a hivatalt.

Az államépítészeti hivatal jelentése szerint, az állami- és törvényhatósági utak állapota jó volt. Az állami beruházási hitel terhére épülő közutakon a munka folyamatban van.

A kir. pénzügyigazgató jelenti, hogy az elmúlt hóban összesen 530750 korona 51 fillér egyenes állami adót fizettek be, vagyis 2190 korona 3 fillérrel többet, mint a múlt év eme hónapjában.

A közegészségügy javult. Fertőző betegség járványosan nem fordult elő; szörványosan a roncsoló toroklob, a torokgyik, kanyaró, hasihagymáz, hökkhurut és a gyermekági láz jelentkezett.

Az állategészségügy kedvező volt. Sertésvész nyolc községben fordult elő.

Hosszasabban tárgyalta a bizottság a honvédelmi miniszternek ama leiratát, melyben közli, hogy a kivételes nőszülési engedélyek szigorítását határozta el; mert a hadkötelesek korai nőszülését úgy a hadsereg, valamint a nemzetre nézve veszedelmesnek tartja. Erre vonatkozólag felhívta a bizottságot, hogy észrevételeit tegye meg és terjessze fel hozzá.

A bizottság elvileg helyesli a miniszteri leiratban foglaltakat; kijelenti azonban, hogy egyes kivételes esetekben a nőszülési engedély azonban feltétlenül megadandó lesz.

Nagyobb vitára adott okot G a a l Gaszton boglári brtokosnak felebbezése, akire — valamint G a a l Ernő testvérére — nagyobb összeget rótt ki a pénzügyigazgató-ág tőkekamat adó címén. S o l y m á s y Ágost pénzügyigazgató ama határozati javaslatát, hogy a pénzügyigazgatóság határozata hagyassék helyben, a bizottság egyértelműleg elvetette s a kiszabott tőkekamat adó leírását határozta el.

Az ülés delután fél egy órákor ért véget.

H I R E K.

Kossuth Lajos halálának
évfordulója.

Tizennégy esztendeje ismár, hogy a magyar nemzet édes atya, hazánk legdicsőbb fia: Kossuth Lajos örökre lehunyta szeméit, végtelen szomorúságba, nagy gyászba borítván az országot.

Tizennégy esztendeje!... Ugy rémlik, mintha ma történt volna e rettentő csapás. Azt hinnék, hogy a kalendárium most is 1894. évi március 20-át.

Most se tudunk belenyugodni abba, hogy a csodás szellem a hatalmas meteor elközöszt. Akkor legkevésbé adtunk hitelt a fájdalmas és megrendítő valóságnak...

Igaz volt... Kossuth apánk csendes lett, hallgatag lett: elnémult az a férfi, ki annakelőtte erős, tiszta, hazafias érzésével, langlékével s ragyogó szónoki képességével megteremtette minden kincsénél drágábbat és értékesebbet: a nemzeti szabadságot.

Kossuth Lajos nemes hévvel, hatalmas, gyűjtő lánggal teli beszédei állítottak talpra a szunnyadó nemzetet, magasán szárnyaló, fenkölt szónoklataival sikerült szaporább mozgásba hozni a magyarság véréit. A nemzet erőt kapott és lelkesedése terőpontján a legnagyobb áldozatokra is képes volt a veszélyben forgó hazáért.

Kossuth Lajos mondta, hogy szorgalom és akarat tehetséget pótol. Nala a vasakat és páratlan szorgalom egyesült fényes, egész kort bevilágító sőt korszakot alkotó tehetséggel s teremtett és létesített csodás dolgokat s megteremtette, megalkotta a legnagyobbat: a szabadságot.

Bámulatos gyorsasággal toborzott össze egy hadsereget, száma nézve nem óriási, de elszántságra, vitézségre nézve mindörökké ragyogó példája a szabadságáért, függetlenségéért és önállóságáért küzdő nemzeti katonaságnak.

Egy férfi, egy hatalmas szellem harogó szavára, hívó szövegére megindult a nemzet apraja-nagyja, öregje-fiatalja, fegyvert ragadott minden ép kéz-láb ember és ment a csatába, életét áldozni, véréit ontani a mindennél drágább és szentebb hazáért.

Kossuth Lajos dicső nevét évszázadok sőt évezredek sem tudják majd elhomályosítani, oly tündöklő fényben, oly ragyogó magasságban áll az utókor előtt.

A magyar nép, a magyar nemzet szemében egyre nagyobbra nő, mindjobban emelkedik glóriás alakja; ott él minden igaz hazafi szívében és emlékezetében; ott él kitörülhetetlenül szelleme közöttünk; ott él az a csodás szellem, mely istenit alkotott, mely tetteivel a halhatatlanságot szerezte meg magának és nemzetének.

Az évforduló alkalmából a kegyeletes magyarság elzarándokol a nemzet nagy fiának sírjához, elhozván legigazabb, legfájdalmasabb könnyeit miket sírja fellett elhullat; elzokogja legőszintébb bánatát, hogy nincs már többé, «a ki üzenjen!».

Az egész ország, az egész világ, hol csak magyar él, kegyelettel adózik Kossuth apánk emlékezetének, méltóan emlékezik meg a halála szomorú évfordulójáról.

Feltűnik csodás, misztikus alakja és magunk előtt látjuk fáradhatatlan munkálkodását, lelkes ténykedéseit az édes hazáért. Kidomborodnak magasztos eszméi,

nemes törekvései és fenkölt cselekedetei s úgy érezzük, mintha ismét közöttünk látnók és mondaná: «Leborulok a nemzet nagysága előtt».

Csodás érzés tart fogva bennünket s mi imára kulcsolt kezekkel leborulunk az ő beláthatatlan nagysága, hatalmas szelleme előtt és áldjuk haló poraiban.

Legyen áldott dicső emlékezte!

— **Thaly László felolvasása.** Városunk országgyűlési képviselője e hó 8-án Beszterce bányán az ottani háztartási iskola javára ázsiai és afrikai utazásáról tartott felolvasást. A nagyszámú közönség lelkesen tüntetett a felolvasó mellett, aki sikerült előadását vetített képekkel kísérte.

— **A gyermeknap Kaposvárott.** Az Országos Gyermekvédő Liga felhívása Kaposvárott is termékeny talajra talált az ottani társaság minden körében. Az április 2. és 3-ik gyermeknap sikere érdekében a tavalyi rendezőség dr. Rusa Ernővel élén, már is megkezdte tevékenységét. A szervezés eredménye már eddig is a következő: A kereskedők egy része gyermeknapra vásárt rendez és a közönség tájékoztatására az illető kereskedőket az Országos Gyermekvédő Liga megfelelő plakátokkal látja el. Ugyancsak a kereskedők és vendéglősök céljaira kis reklám-cédulákat készített a rendezőség melyek a fizetéseknel fognak használni. Hasonló célból számológépeket hoztak forgalomba. A gyermeknapokon az utcákon urnával gyűjtéseket folytatnak. Az urnák a gyermeknapon, ha az idő megengedi, a város legforgalmasabb részén (utcán vagy téren) szabad ég alatt lesznek, esetleg a feltűnés fokozása céljából egy külön kis díszített sátor alatt. A járókelők bedobnak egynehány fillért s ezzel leróják jótékonyági adójukat. Lesznek ezen kívül különféle ünnepek, melyek programjának megállapítása még folyamatban van.

— **A korecsmak vasárnapja.** Somogyvármegye közönsége tudvalevőleg *Széchenyi* Aladár gróf indítványára elhatározta, hogy a vármegye területén a korecsmak vasárnap délelőtt 12 óráig zárva tartandók. Ezt a határozatot megfelelőbbézték és a somogyvármegyei vendéglősök egyesülete küldöttséget menesztett a kormány tagjaihoz, hogy a határozat megsemmisítését kérje. E küldöttséget e hó 12-én *Wekerle* Sándor miniszterelnök és *Andrássy* Gyula gróf belügyminiszter együttesen fogadták. *Thaly* László képviselő vezette a küldöttséget a miniszterek elé, a kik megígérték a kérdés tanulmányozását. A vármegye határozatát szociális szempontból bizony-bizony szükséges volna helyben hagyni, mert — a miként *Széchenyi* Aladár gróf a vármegye közgyűlésén nagyon helyesen kifejtette — ezzel az állam pénzügyi érdeke igen kevésbé, vagy talán semmit sem lenne érintve. És elvégre a pénzügyi szempontnak mindig meg kell hátrálni a szociális szempont előtt.

— **Képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítása.** Kaposvár város választópolgárainak névjegyzéke kiigazítására határnapul a bizottság elnöke dr. Rusa Ernő, f. hó 23-ikát tüzte a város háza nagytermében.

— **Bírósági kinevezések.** A hivatalos lap tegnapi száma egész tömeg bírósági előléptetést közölt. A kaposvári kir. törvényszék, kir. járásbíró és kir. ügyészségnél is a bíróságok és ügyészség minden bírója illetve ügyész tagja előlépett, úgy hogy ma albiró és alügyész Kaposvárott nincs,

— **Kinevezés.** *Dorner* Zoltán törvényszéki elnök dr. *Kaprinay* Endre kir. közjegyző helyett a kaposvári kir. törvényszékhez a német nyelv tolmácsává nevezte ki.

— **A májusi menetrend** Nagy változások lesznek a vasuti közlekedésben májustól kezdve, sőt legnagyobb részben olyanok, amelyek Kaposvárra nem kedvezők: Budapest—Kaposvár—Fiumei vonalon: az 1002. számú gyorsvonat indul Budapestről reggel 7 órakor, (eddig 7 ó. 50 p.) Dombóvárra ér 10 ó. 9 p. (10 ó. 37 p.) és Fiuméba ér 7 ó. 59 p. (7 ó. 45 p.) este. Ezen vonatok Pécs felé is van csatlakozása, hova mint eddig déli 12 ó. 48 p.-kor érkezik, a várakozási idő tehát 20 perccel több, vagyis ha késik is a budapesti gyors, azért lesz csatlakozása Pécs felé. Az 1004. számú gyorsvonat indul Budapestről délután 4 ó. 10 p. (6 ó. 55 p.) Dombóvárra érkezik 7 ó. 22 p. (7 ó. 50 p.) Fiuméba reggel 5 ó. 5 p. (7 ó. 50 p.) A beállított új gyorsvonat indul Budapestről esti 9 órakor, Dombóvárra ér 12 ó. 7 perccor itt csatlakozás van Pécs felé is és Fiuméba érkezik 9 óra 55 perccor. Az ellenkező irányban az 1003. sz. gyorsvonat indul Fiuméből 6 órakor este (8 ó. 10 p.) Dombóvárra ér 4 ó. 12 p. (5 ó. 41 p.) és Budapestre 7 ó. 50 p.) Ezen vonattal jönnek a kaposváriak Pécsre, de hátrányosabb rájuk nézve az eddiginél, mert míg eddig csak 5 ó. 10 p.-kor indultak, most már 3 ó. 41 p.-kor kell felkelniük. Az 1007. sz. személyvonat Fiuméből mint eddig 10 órakor indul és Budapestre 9 ó. 5 p.-kor ér az eddigi 8 ó. 5 p. helyett. Az új gyorsvonat 10 ó. 40 p.-kor indul Fiuméből, reggel 8 ó. 37 perccor indul Dombóvárról és déli 12 ó. 15 p.-kor érkezik Budapestre. Az 1001. sz. gyors 7 ó. 55 p.-kor indul (8 ó. 15 p.) és Budapestre érkezik 9 ó. 35 perccor (9 ó. 35 p.) — Változott természetesen a csatlakozó vicinálisok menetrendje is.

— **Színészet Kaposvárott.** Szilágyi Dezső színtársulata e hó 19-én kezdi meg előadásait a «Korona» nagytermében. A társulat tagjai a következők: Nők: *H. Lévai* Berta operette és népszínmű énekesnő, *Zoltán* Ilonka operette-koloratur énekesnő, *Márkus* Lenke drámai szende, *Szilágyi* Erzsike naiva, *Szapári* Janka drámai anya, *Kulesár* Jánosné parasztkomika, *Székely* Janka operette komika, *Magyar* Rózi segédénekesnő, *Bródi* Irén társalgási, *Kardos* Mariska segédszínésznő, *Dávidháziné* pénz-tárosnő; férfiak: *Szilágyi* Dezső igazgató, jellemkomikus, *Szilágyi* Aladár operette buffó, *Németh* János szalonkomikus, jellemszínész, *Kemény* Lajos rendező, operette baritonista, *Völgyi* Rezső lyrai szerelmes, bonviván, *Makai* Elemér kedélyes apa, *Mészáros* Sándor tenorista, *Tukorai* Loránt epizod komikus, *Takács* Ágoston karnagy, *Kulesár* János apaszínész, *Kendi* Andor síheder színész, *Tóth* István segédszínész, *Gömöri* Péter sugó. Megfelelő kar és segédzeneműzet.

— **A vízvezeték.** A vízvezeték leszámolására kiküldött bizottság e hó 12-én megejtette a végleges leszámolást. Átvizsgálták az összes tételeket és az eredményt

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óv-

Minden külföldit fölül-műl hazánk természetes szénsavas-

vizek királya:

égést rögtön megszünteti, páratlan étvágygerjesztő, használata valódi áldás gyomor-

bajosoknak.

Kedvelt borvíz! Olosóbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: **Honig & Weinberger** uraknál Kaposvár.

a mohai **ÁGNES** -Forrás.

Milleniumi nagy éremmel kitüntetve. Kitűnő asztali, bor- és gyógyvíz, a gyomor-

bajosoknak.

Kedvelt borvíz! Olosóbb a szódavíznél! Mindenütt kapható!

Főraktár: **Honig & Weinberger** uraknál Kaposvár.

közölni fogják a vállalkozó Herczeg testvérek céggel. A bizottsági ülésen jelen voltak: Németh István polgármester, Möhler János a vízmű igazgatója, továbbá dr. Kovács József városi ügyész, Dépold Béla, Kopátsy Sándor és Szabados Imre bizottsági tagok.

Közgazdaság.

Miből élünk rokkantságunk vagy aggkorunk idején?

Nagyon sokszor foglalkozik ezzel a kérdéssel az iparos és munkásember fiatalabb éveiben. Mikor még erős, egészséges: bírja a munkát, a mivel magának és családjának a mindennapi kenyeret megkeresi. De mi lesz akkor, ha valami baleset vagy szerencsétlenség következtében örökre nyomorékká lesz vagy ha az agg korral a munkaerő hanyatlóban van s az elaggott embernek kénytelen-kelletlen abba kell hagynia munkáját s nem bírja tovább megkeresni kenyerét? Miből fog megélni? Talán alamizsnából a mit mások szánakozva nyújtanak neki? Ez a kérdés sok keserű órát okoz iparosnak és munkásnak egyaránt s a gondolkodásnak legtöbbször az a vége, hogy elfasultan, közömbösen várják a bizonytalan jövőt azon hiedelemben, hogy szűkös anyagi viszonyaik között nincs módjukban a megélhetésre szükséges tőkét előteremteni.

Pedig meg van annak a módja, hogy minden kisjövendelmű ember gondolkozhassék nemcsak a maga, hanem a családja jövőjéről is.

Hogyan volna ez lehetséges? — kérdeznék mosolyogva sokan — a mikor nincsen miből?

Megmagyarazzuk. Szíveleje meg minden munkás és iparos jó szívvvel adott tanácsunkat. Igaz, a takarékoság elvén alapul ez is de nem afféle takarékoságon, a mely nyomasztólág nehezedik rá a takarékoskodóra, őt még nagyobb nélkülözésekre kényszerítene.

Nem. Mindössze heti 20, 24 vagy 30 fillérnyi megtakarításról van itt szó, melyet még a legszegényebb sorsu embernek is lehet sőt kimondják: kell nélkülöznie, hogy ezzel a maga és családja jövőjéről gondoskodjék, ha a sors kegyetlen csapása folytán keresetképtelenné válik s család-fenntartói kötelezettségének eleget többé nem tehet. Okos előrelátással bíró munkás, iparos e néhány fillért szívesen adozza, ha arra az időre gondol, a mikor testileg, szellemileg elgyengülve önkéntelen nyugalomra van kárhóztatva, mert az öreg, magával tehetetlen ember munkát már alig alig kap. Éhség, nélkülözés szegődik társává öreg napjaiban.

Magyarországon 15 év előtt keletkezett egy egyesület, a **Magyarországi Munkások Rokkant- és Nyugdíjegyeselete**, a mely megérdemelné, hogy az egész hazai társadalom válllvetve támogassa, nemcsak azért, mert a sokféle egyeslet között a legfontosabb szociális hivatást teljesíti azzal, hogy a rokkant, öreg munkásokat segítyezi és az árváknak neveltetési járulékot ad, hanem azért is, mert működé ével lényegesen hozzájárul a szociális béke megóvásához, a mi nálunk Magyarországon mondhatatlanul fontosabb, mint bárhol.

Ebbe az egyesletbe 1-20 K beiratási díj lefizetése mellett bátran beléphet minden iparos, munkás és minden szerény jövedelmű ember. Széles Magyarországon ismerik ezt az egyesletet mindenütt, a mi kiviláglik a kezeink közt levő 1907. évi jelentéséből is, a mely szerint 60,000 tagja, 185 vidéki fiókpenztára, számos tagsoportja és három milliót fölülhaladó vagyona van. 1893—1903-ig csak a segítyezésre szolgáló alapot gyűjtötte. 1903-ban megkezdte rokkant tagjainak segítyezését. Jelenleg 306 rokkant élvezi a

heti 8-40—1252 K közt váltakozó segítyt és 81 árva részesül heti 140—209 K között váltakozó neveltetési járulékbán. Ezenkívül számos esetben gyakorolta a jótékonyágot tagjaival szemben az alapszabályok keretén kívül is külön segítyezési alapítványokból, úgy, hogy 1903-tól a mai napig körülbelül 250,000 koronát fizetett ki különböző segítyekre.

És ezen jótéteményekhez a tag (vagy az árvái) már tíz évi tagsággal szerez jogot. A főt jelzett csekély heti illeték ellenében rokkantsága esetén élethossziglani segítyt kap s ebben az esetben kitűnne, mily gyümölcsözőleg helyezte el fillereit. Minél később válik valaki rokkantná, annál nagyobb összegű segítyt kap. Negyven évi befizetés után hetenkint 12—17 K nyugdíj jár a tagnak, tekintet nélkül munkaképességére. Tekintve azt, hogy tanoncokat is felvesznek, ezek 55—56 éves korukban, mint oly emberek, kik jól végeztek dolgukat, nyugdíjba vonulhatnak s hátralevő napjaikban legalább anyagi gond nélkül élhetnek s helyüket fiatalabb erőknél engedhetik át.

Ha pedig a tíz éven fölüli tag apró árvák hátrahagyása nélkül hal el, ö vegye a befizetett összeg 30%-át kapja végkielégítésül.

Nagyobb gondoskodást ily csekély befizetések ellenében valóban kivanni nem lehet.

Egy érdemes, biztos alapokon nyugvó egyesülettel állunk szemben, a melynek törekvéseit az állam is elismerte azzal, hogy évi 5000 korona támogatásban részesíti. Megbízhatóságát igazolja az is, hogy a hazai sajtó, a főpapság, a hatóságok, városok, községek, körjegyzők, tanítók, mindenütt rokonszenvvel viseltetnek iránta, anyagilag és erkölcsileg előmozdítják térfoglalását.

Mindnyaján tudjuk, hogy az állam kötelessége gazdaságilag gyöngye polgáraitól gondoskodni, a mint azt I. Vilmos német császár oly szépen mondta, a mikor a német munkásbiztosításról szóló törvényjavaslatokat első ízben a német birodalmi gyűlés elé terjesztették. De el kell ismernünk azt is, hogy Magyarország még jelenleg sincs a gazdasági fejlődés azon fokán, mint volt akkoriban Németország és nálunk számolni kell ezzel a körülménnyel. A gazdasági megerősödés majd idővel nálunk is megszűli majd az óhajtott munkásjóléti törvényeket.

Addig is azonban hazánk kisjövendelmű, vagyonatlan, dolgozó népének **önként kell gondoskodnia** a rokkantság és aggkor idejéről. Tartsuk szem előtt, hogy az élet hosszú harc és rövid béke! s amikor naponként küzdünk, harcolunk a kenyérért gondoljunk a békére, nyugalomra, melyet ime ezen egyesület által megszerezhetünk magunknak.

Az egyeslet központja Budapesten, VIII., József-utca 23. szám alatt, az intézet saját házában van.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Dr. Rusa Ernő.

677. sz.

1908. tkv.

Arverési hirdetmény és feltételek kivonata.

A marczali kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy **Markus Mária** férj **Horváth Ferencné** gombai lakos végrehajtatónak kiskoru **Horváth Ferenc** és **Lajos** gombai lakos végrehajtatást szenvedő ellen 80 kor tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek következtében a kaposvári kir. törvényszék, illetve a marczali kir. járásbíróóság területén tekvő kiskoru Horváth

Ferenc és Lajosnak gombai 3. sz. tkv.-ben felvett 3/b. 2. hrsz. ingatlana a C. 12. alatt ifj. Horváth Ferenc javára bekebelezett haszonélvezeti jog fentartásának 622 kor, a 323 sz. tkvben 477 hrsz. ingatlana a C. 8. sz. alatt ifj. Horváth Ferenc javára bekebelezett haszonélvezeti jog fentartásával 430 kor. kikiáltási árban mégis azzal, hogy ha ezen 3/b. 2. és 477. hrsz. ingatlanokért összesen a haszonélvezeti jog fentartásával és azt megelőző tehertételek kielégítésére 1100 korona vételár meg nem ígertetnék, az árverés hatálytalanná válik és az ingatlanok a kitűzött határnapon a haszonélvezeti jog fentartása nélküli állapotban elárvereztetnek, kikiáltási árban 1908. évi május hó 30 ik napjának délelőtti 10 órájaker Gomba község ázána megtartando nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni:

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenné, az árverésre kitűzött birtok a szükség esetén a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak a kikiáltási árak 0% át, vagyis 62 kor 20 fill. t. 48 kor. tkész, éntzen, vagy az 1881 november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8. §-ában jelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. t. c. 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési hirdetmény feltételek többi pontja a marczali kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság irattárában és Gomba község-házánál tekinthetők meg.

Marczali, 1908. március hó 4.

A kir. jbróság tkvi hatóság.

GÖNCZY JÓZSEF,
kir. aljárásbíró.

Kaposvár r. t. város polgármesterétől.

2777. szám.

1908.

Pályázati hirdetmény.

Kaposvár r. t. város **pénztárnoki állása** lemondás folytán megüresedvén, ezen állásra, mely évi 2000 korona (kettőezer korona) fizetéssel, 700 korona (hét száz korona) lakbérrel, korpótlékkal és nyugdíj igényvel van egybekötve, Somogyvármegye alispánjának 5318/1908. sz. megbízása folytán ezenel **pályázatot hirdetlek** azzal, hogy az ezen állást elnyerni óhajtok **folyó évi március hó 26-ának d. c. 9 órájáig** képesítésüket igazoló okmánnyal felszerelt kérvényüket a vármegye alispánjához címezve hozzám adják be.

Az ezen választással nyert megbízás 1909. évi január havában megtartandó általános tisztújításig tart.

Kaposvár, 1908. március 14-én.

Németh István,
polgármester.

Hagelman Károly

könyvnyomdájában

egy
tanuló
felvétetik.

MANHOLD KÁLMÁN

KULA.

Bácsmegyének a Telecska magaslatán fekvő Racz György-féle Jolánföldi szőlőoltvány és kertészeti bérletén tavaszi szállításra kapható:

1. Szokványminőségű, minden alanyon fajtisztán, sima és gyökeres zöldoltvány.

2. Amerikai és európai sima és gyökeres vessző, amelyeknek fajtisztaságukért kezeskedem; kívánatra névjegyzéket küldök.

3. Alma-, körte-, barack- és kajszinfák 1, 2, 3 éves oltványok a legkiválóbb fajokban.

4. Gleditsia élősövény, valamint az élősövények királya: **Maklura Aurentiaca** élősövény, amelynek gyökerei nem sarjadzanak, tövisei igen sűrűk, semmiféle rovar nem pusztítja, minden időjárásnak ellenáll. Mélyen leszállított árban.

Szíves megkeresést kér

Manhold Kálmán
nagybérő.

Szőlőoltványok

kétéves gyökérrel hiányok pótlására, telepítésre és sima oltványok, neues vesszők ültetésre és párosításhoz legjobb fajokban, legolcsóbban.

HEGYI BOROK

kitűnő minőségben kaphatók.

SZÉKELY J. JOZSEF

Gyöngyös.

MORGOS JÓSZEF

polgári, papi és egyenruha-szabó, Somogyvármegye szállítója
Kaposvár, Fő-utca 8. (A vármegyeház mellett.)
Alapított 1880. Alapított 1880.

Saját műhelyemben legfinomabb honi és külföldi szövetekből mérték után készített

nyári, őszi, téli és tavaszi öltözeteket, papi öltözeteket, egyenruhákat, felöltöket, alkalmi ruhákat

és minden e szakmába vágó ruhákat ajánlok a nagyérdemű közönség figyelmébe. — Huszonhét év óta fennálló üzletem jó hírneve kezeskedik a szolid kiszolgálásról, melyet ezután is kiérdemelni lesz főtörekvésem.

Szíves támogatásukat továbbra is kérve

kiváló tisztelettel

MORGOS JÓZSEF

polgári, papi és egyenruha-szabó
Kaposvár, Fő-utca 8.

A magyar ujságírás szenzációi!

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb lapja!

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérlelhetetlen szószólója.

Főszerkesztő:

Főmunkatárs:

BRAUN SÁNDOR. LENGYEL ZOLTÁN.

Naponként 125,000 példány.

Egy szám: 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:

Egész évre - - - 16 kor. — f. || Negyed évre - - - 4 kor. — f.
Fél évre - - - - 8 kor. — f. || Egy hónapra - - - 1 kor. 40 f.

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élelapp!

Páratlan népszerűség. Remek szöveg. Pompás képek. Mesésen olvasó.

Egy szám 5 krajcár.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

Egész évre - - - 6 kor. — fill. || Negyed évre - - - 1 kor. 50 fill.
Fél évre - - - - 3 kor. — fill. || Egy hónapra - - - - kor. 50 fill.

Aki a Fidibuszra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja a díszes „Fidibusz-naptár“-t.

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal: Budapest, Rökk Szilárd-u. 9.

NAGY LAJOS

SZIJGYÁRTÓ, NYERGES ÉS BŐRÖNDÖS
KAPOSVÁR, Erzsébet-ut 12. szám. (Piac-tér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlani elsőrendű

szijgyártó, nyerges és bőröndös

üzletemet, melyet helyben, **Erzsébet-ut 12. szám** alatt (piac-tér) nyitottam és a mai kor igényeinek minden tekintetben megfelelően rendeztem be.

Raktáron tartok **kocsizó, lovagló és istálló felszereléseket**, ugyszintén **bőrönd, vadászati és bőr-diszmnű árukat**.

Megrendeléseket és javításokat pontosan készítek.

Szőlőoltványok.

Fajtisza Ripária-Portális alanyon oltott elsőrendű dúsgyökérzetű, teljes felelőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövidinka, Nemes kadarka, Furmint, Slankamenka, Burgund, Oporto, Mézész- fehér, Karbenet, Sárfehér, Ezerjő, Mirkovácsi, Muskotály.

Csmegefajok: fehér és piros Chasselas, Passatuti.

1000 drb sima zöldoltvány	80 kor
1000 „ gyökeres I. oszt. 2 éves	180 „
1000 „ II. oszt.	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. oszt.	16 „
1000 „ II. oszt.	9 „
1000 „ gyökeres I. oszt.	30 „
1000 „ II. oszt.	18 „
1000 „ fásoltvány I. oszt.	200 „
1000 „ II. oszt.	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már most rendelést. Előlegül az ár egynegyed részét beküldeni szíveskedjük.

Bort a legjobb minőségben napi ár szerint szállítok.

Tisztelettel

Sárkány József
GYÖNGYÖS, (Hevesm.)

:: Országos jubileumi :: zarándoklat Lourdesbe,

Ömoltósága főtisztelendő Prohászka Ottokár dr. székesfehérvári püspök ur védnöksége és főtisztelendő dr. Giesswein Sándor apátkanonok orsz. képviselő stb. lelkivezérlete mellett.

Indulás 1908. március hó 16-án.

A) utirány: Budapest-Velence-Milanó-Nizza-Lourdes és vissza ugyanazon a vonalon.

Részvételi árak: I. oszt. 500 kor., II. oszt. 395 kor., III. oszt. 205 kor., amely összegben az ellátás is bennfoglaltatik.

B) utirány: Ugymint fent Lourdesig, vissza Genua-Róma-Loretó-Fiume-Budapest.

Részvételi árak: I. oszt. 560 kor., II. oszt. 450 kor., III. oszt. 250 kor., (teljes szállodai ellátással együtt.)

Részletes programok kaphatók.

Magyar Utazási Vállalat R. T.
menetjegyirodájában

Budapest. IV., Eskü-ut 3. és Erzsébet-körut 12.

Cimbalmot

ne vegyen, míg

Reményi Mihály

a magy. kir. zeneakadémia házi hangszerkészítőjétől árjegyzéket nem hozatott Budapestről, Király-u. 57.

Minden hangszer ről árjegyzék külön kéréndő.

Tévedés,

ha valaki azt mondja, hogy jobb kávét — vagy pedig olcsóbban tud kávét szállítani, mint

Fratelli Deisinger

fumei cég

BUDAPESTEN
a királyi bérpalotában.

PÉNZKÖLCSÖNI

20.000.000 korona áll rendelkezésre 1600 koronán felüli törzsfizetéssel bíró köztisztviselőknek, katonatisztieknek és nyugdíjasoknak csak kötelezvényre váltó nem kell! — Megkeresésnél közlendő: életkor, törzsfizetés és szolgálati idő.

Jelzálogkölcson:

földekre, és jó helyen fekvő, értékes bérházakra, 4 százalékos 10—60 évig terjedő törlesztésre. — Jutalék utólag. Valaszbélyeg.

Országos Hitel- és Kölcsönszerző Vállalat
BUDAPEST,
VI. ker., Izabella-utca 67. szám.
Telefon: 101—28.

RÓZSA JÁNOS

vegyészeti ruhatisztító, plissirozó ágytolltisztító és gőzműfestő intézete

Kaposvárrott, Fő-utca 31. sz.

SAJÁT HÁZÁBAN.

Ajánlja a legújabb gépekkel felszerelt

plissirozó, guvrirozó, vegyészeti
ruhatisztító és gőzműfestő gyárat,
mely legújabban

ágytolltisztító géppel

bővített ki. — Ezen közegészségi és tisztasági szempontból felette megbecsülhetetlen eljárást melegen ajánljuk háziasszonyok, intézetek és kórházak figyelmébe.

Tisztítás folytán a toll 100%-ai növekedik.

Előzetes bejelentés után a toll tisztítása meg is várható.

Nagy mellékkereset.

Magas jutalékot

fizetünk olyan egyéneknek és vidéki ügynököknek, kik részvényeknek részletfizetésre való eladásával kívánnak foglalkozni.

Általános Bank Részvénytársaság

BUDAPEST,

Erzsébet-körut 30. szám.